
Προς την σωστή κατεύθυνση ο “Μεγάλος Περίπατος” του δήμου Αθηναίων, τονίζει ο ΣΕΣ. Οι προϋποθέσεις επιτυχίας

2020/06/19 12:22 στην κατηγορία MMM

Προς την σωστή κατεύθυνση κινείται το σχέδιο του «Μεγάλου Περιπάτου» του δήμου Αθηναίων, υποστηρίζει ο Σύλλογος Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων.

Ο ΣΕΣ υπογραμμίζει ότι τελικό στόχο αποτελεί η ισορροπία του συστήματος Μεταφορών της πόλης, όχι με διοχέτευση της κυκλοφορίας σε άλλους άξονες, αλλά με περιορισμό της χρήσης του ΙΧ και την επιλογή άλλων μέσων για την μετακίνηση προς και από το κέντρο της Αθήνας.

Ο στόχος αυτός, όπως αναφέρει ο ΣΕΣ, δεν επιτυγχάνεται σε διάστημα λίγων ημερών, καθώς προϋποθέτει την επαρκή ενημέρωση των μετακινούμενων για τα νέα μέτρα κινητικότητας και την αλλαγή της συμπεριφοράς και του τρόπου μετακίνησης, η οποία απαιτεί σαφώς μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Επίσης, σύμφωνα με τον Σύλλογο, δεν αρκεί η εφαρμογή μέτρων που αφορούν μόνο την κεντρική περιοχή, αλλά **η συστηματική και σταδιακή εφαρμογή βασικών συμπληρωματικών μέτρων**, όπως η αναβάθμιση του συστήματος MMM, η δημιουργία αξόνων πεζών και ποδηλάτου προς και από το κέντρο της Αθήνας, η λήψη μέτρων για την προστασία των ευάλωτων ομάδων χρηστών (πεζοί, ΑΜΕΑ, ποδηλάτες, δικυκλιστές), η διαχείριση της στάθμευσης.

Η τοποθέτηση του Συλλόγου Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων

Η πανδημία του ιού COVID 19 έχει αναπόφευκτα επιφέρει αλλαγές στις αστικές και υπεραστικές μετακινήσεις των πολιτών.

Η νέα - μερική - κανονικότητα θα πρέπει να υποστηρίζεται από βιώσιμες λύσεις, ώστε οι επιπτώσεις στην κοινωνία, το περιβάλλον και την οικονομία να είναι όσο το δυνατόν μικρότερες.

Παράλληλα, η μείωση του κυκλοφοριακού φόρτου στο οδικό δίκτυο σε σχέση με την

«προ - COVID» εποχή αποτελεί καταλύτη και ένα **παράθυρο ευκαιρίας για αλλαγή παλαιωμένων αντιλήψεων και εφαρμογή σύγχρονων πολιτικών διαχείρισης κυκλοφορίας και δικαιότερης ανακατανομής του Δημόσιου χώρου**, όπως συμβαίνει σήμερα σε πολλές πόλεις στην Ευρώπη και στον κόσμο. Η εφαρμογή βιώσιμων πολιτικών κυκλοφορίας και στάθμευσης θα πρέπει να έχει ως στόχο:

- την καλύτερη εξυπηρέτηση των μετακινήσεων των κατοίκων, των εργαζόμενων και των επισκεπτών με έμφαση στην εξυπηρέτηση των μετακινήσεων των ατόμων με ειδικές ανάγκες καθώς και στην ανάγκη για τροφοδοσία των καταστημάτων
- την δικαιότερη ανακατανομή του δημόσιου χώρου που θα επιφέρει με συντονισμένο συγκοινωνιακό και αρχιτεκτονικό σχεδιασμό την αισθητική αναβάθμιση της περιοχής
- την απόδοση περισσότερου χώρου στον πεζό, τον ποδηλάτη και εν γένει τα ήπια μέσα μετακίνησης
- την αύξηση της ελκυστικότητας και της επισκεψιμότητας του κέντρου
- την ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων και χώρων μεγάλης επισκεψιμότητας
- την αύξηση του επιπέδου εξυπηρέτησης των ΜΜΜ
- την δημιουργία εκτεταμένων περιοχών περιορισμού της χρήσης ΙΧ
- την αποτροπή των διαμπερών κινήσεων με ΙΧ από το κέντρο της πόλης
- την μείωση της περιβαλλοντικής ρύπανσης και των τροχαίων ατυχημάτων μέσω περιορισμού της χρήσης του ΙΧ.

Σε αυτό το πλαίσιο ο **Σύλλογος Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων**, αποτελώντας βασικό συνομιλητή της πολιτείας σε θέματα μεταφορών και βιώσιμης κινητικότητας και με συναίσθηση του ρόλου του ως του κατεξοχήν επιστημονικού φορέα που εκπροσωπεί τους Έλληνες συγκοινωνιολόγους, θεωρεί ότι **το σχέδιο του «Μεγάλου Περιπάτου» του Δήμου Αθηναίων κινείται προς την σωστή κατεύθυνση.**

Από την όλη διαδικασία, αναδεικνύεται ακόμα μια φορά, η κρισιμότητα του ρόλου των **Συγκοινωνιολόγων Μηχανικών** στη διαμόρφωση των **προτάσεων των κυκλοφοριακών ρυθμίσεων**, στην **εκτίμηση των κυκλοφοριακών επιπτώσεων** και στην πρόβλεψη των **αλλαγών των χαρακτηριστικών μετακίνησης** (π.χ. τρόπος και χρόνος μετακίνησης).

Επίσης, δεδομένου ότι οι μετακινήσεις αποτελούν ένα δυναμικό φαινόμενο το οποίο εξελίσσεται και επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες, η συμβολή των συγκοινωνιολόγων μηχανικών είναι καθοριστικής σημασίας και στην οργάνωση της **επιτήρησης της κυκλοφορίας, κατά τις πρώτες μέρες εφαρμογής των μέτρων**

και στην **αξιολόγηση των νέων κυκλοφοριακών ρυθμίσεων σε τακτά χρονικά διαστήματα.**

Όπως και σε όλες τις μεγάλες κυκλοφοριακές παρεμβάσεις που έχουν γίνει κατά το παρελθόν, **τις πρώτες μέρες εφαρμογής των μέτρων οι επιπτώσεις στην κυκλοφορία (όπως και οι αντιδράσεις) είναι σημαντικές, αλλά μειώνονται δραστικά τις επόμενες μέρες / εβδομάδες.**

Τελικό στόχο αποτελεί η ισορροπία του συστήματος Μεταφορών της πόλης, όχι με διοχέτευση της κυκλοφορίας σε άλλους άξονες, αλλά με περιορισμό της χρήσης του ΙΧ και την επιλογή άλλων μέσων για την μετακίνηση προς και από το κέντρο της Αθήνας. Ο στόχος αυτός δεν επιτυγχάνεται σε διάστημα λίγων ημερών καθώς προϋποθέτει την επαρκή ενημέρωση των μετακινούμενων για τα νέα μέτρα κινητικότητας και την αλλαγή της συμπεριφοράς και του τρόπου μετακίνησης, η οποία απαιτεί σαφώς μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Επίσης, δεν αρκεί η εφαρμογή μέτρων που αφορούν μόνο την κεντρική περιοχή, αλλά η συστηματική και σταδιακή εφαρμογή βασικών συμπληρωματικών μέτρων όπως η αναβάθμιση του συστήματος ΜΜΜ, η δημιουργία αξόνων πεζών και ποδηλάτου προς και από το κέντρο της Αθήνας, η λήψη μέτρων για την προστασία των ευάλωτων ομάδων χρηστών (πεζοί, ΑΜΕΑ, ποδηλάτες, δικυκλιστές), η διαχείριση της στάθμευσης.

Το σχέδιο του Μεγάλου Περιπάτου στον Δήμο Αθηναίων είναι μια μεγάλη παρέμβαση, με φιλοσοφία που κατ' αρχήν εξυπηρετεί τους στόχους της βιώσιμης κινητικότητας και της καλύτερης ποιότητας ζωής στην πόλη. **Το εγχείρημα είναι μεγάλο και έπρεπε να είχε επιχειρηθεί τουλάχιστον μια δεκαετία πριν** (π.χ. με την εφαρμογή του σχεδίου ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων).

Ωστόσο η διαδικασία μελέτης και εφαρμογής αυτού του μεγάλου εγχειρήματος **ανέδειξε την έλλειψη Μητροπολιτικού Φορέα Πολεοδομίας και Μεταφορών στην Αττική** με αρμοδιότητες σε θέματα Πολεοδομικού Σχεδιασμού, Κυκλοφορίας και Δημόσιας Συγκοινωνίας και στόχο την ενιαία αντιμετώπισή τους, ώστε να επιτυγχάνεται μεταξύ των άλλων:

-Ενιαίος και ολοκληρωμένος σχεδιασμός των μεταφορικών υποσυστημάτων της Αττικής.

-Αποδοτικότερη λειτουργία του μεταφορικού συστήματος.

-Συντονισμός φορέων κατά την μελέτη και εφαρμογή μεγάλων αστικών παρεμβάσεων.

(Σημειώνεται ότι ο Μητροπολιτικός Φορέας Αττικής αποτελεί πάγια θέση του ΣΕΣ εδώ και δύο δεκαετίες και θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμος στην μελέτη και εφαρμογή

του «Μεγάλου Περιπάτου»).

Η **πυλοτική εφαρμογή** του «Μεγάλου Περιπάτου» δίνει τη δυνατότητα **αξιολόγησης των μέτρων και λήψης διορθωτικών παρεμβάσεων** όπου κριθεί σκόπιμο. Αυτήν τη στιγμή είναι νωρίς να κρίνουμε τις νέες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις κατά τη φάση υλοποίησης του πυλοτικού έργου.

Η σωστή αξιολόγηση των επιμέρους παρεμβάσεων ή και ολόκληρου του Σχεδίου θα πρέπει να γίνεται περιοδικά με βάση τα δεδομένα που προκύπτουν από τη διαρκή παρακολούθηση των χαρακτηριστικών των μετακινήσεων και την **επίτευξη των στόχων** που περιγράφονται στην αρχή. Και σε κάθε περίπτωση, η τελική αξιολόγηση θα γίνει από τους κατοίκους και επισκέπτες της περιοχής.

Επισημαίνεται ότι την πυλοτική εφαρμογή θα πρέπει να ακολουθήσει (αμέσως μετά την αξιολόγηση) η **οριστική εφαρμογή αφού πρώτα εκπονηθούν όλες οι απαραίτητες μελέτες** (αρχιτεκτονικές, συγκοινωνιακές, πολεοδομικές, περιβαλλοντικές κτλ.), ώστε να επιτευχθεί τόσο ο στόχος της αισθητικής αναβάθμισης του κέντρου, όσο και η δημιουργία κατάλληλων συμπληρωματικών υποδομών για την εξυπηρέτηση των μετακινήσεων.

Σε κάθε περίπτωση, πυλοτική εφαρμογή δεν σημαίνει πρόχειρη εφαρμογή. Θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τηρούνται οι προδιαγραφές και οι οδηγίες μελετών οδικών έργων, με την όποια ευελιξία λόγω της πυλοτικής εφαρμογής, και σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να διασφαλίζεται το επίπεδο της οδικής ασφάλειας όλων των χρηστών.

Δεδομένων των έως τώρα δειγμάτων εφαρμογής της κυκλοφοριακής μελέτης (άστοχες επιλογές χρωμάτων και χωροθέτησης ποδηλατοδρόμων, μη επαρκής συντονισμός, έλλειψη ενημέρωσης κτλ.), **ο ΣΕΣ επισημαίνει την ανάγκη υποστήριξης του Δήμου Αθηναίων από κατάλληλο μελετητικό επιστημονικό δυναμικό συγκοινωνιολόγων** που θα συνδράμουν τόσο στην πυλοτική, όσο και στην οριστική εφαρμογή της κυκλοφοριακής μελέτης που ήδη έχει εκπονηθεί.

Ο ρόλος των συγκοινωνιολόγων είναι ιδιαίτερα κρίσιμος και καθοριστικός στην κυκλοφοριακή μελέτη και στην μελέτη εφαρμογής της (ακόμα και αν πρόκειται για πυλοτική εφαρμογή).

Εκτιμώντας ότι ο Μεγάλος Περίπατος της Αθήνας μπορεί να αποτελέσει την βάση και την σπύθα για την ανάπτυξη και άλλων βιώσιμων πολιτικών, όχι μόνο στην ευρύτερη περιοχή του κέντρου της Αθήνας, αλλά σε Δήμους όλης της Χώρας, ο **Σύλλογος Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων** με σοβαρή και τεκμηριωμένη συνεισφορά στο συγκοινωνιακό γίγνεσθαι της Ελλάδας για περισσότερα από 40 χρόνια, **στηρίζει την επιστημονική διάσταση του εγχειρήματος** του Δήμου Αθηναίων,

θα είναι παρών με **εποικοδομητική κριτική**, και είναι πρόθυμος να συνδράμει με το επιστημονικό του ανθρώπινο δυναμικό στην εφαρμογή και στην αξιολόγηση του «Μεγάλου Περιπάτου